

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00



GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 212. — Štev. 212.

NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 10, 1936 — ČETRTEK, 10. SEPTEMBRA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

HITLER HOČE IMETI VSE BIVŠE NEMŠKE KOLONIJE

NA KONGRESU SVOJE STRANKE JE DRŽAVNI KANCLER HITLER ZNATNO RAZŠIRIL SVOJ PROGRAM

Odgovornost za sedanje razmere na Španskem je zvrnil Hitler na boljševike in Zide. — Nemčija se ne boji ruskega vpada. — Nemčija ima isto pravico do življenja kakor jo imajo drugi narodi. — Manj kot milijon nezaposlenih.

NUERNBERG, Nemčija, 9. septembra. Ob otvoritvi osmega kongresa narodne socialistične stranke je imel uvodni govor nemški državni kancler Hitler, v katerem je znatno razširil svoj program.

Predvsem je zahteval, da morajo biti Nemčiji vrnjene kolonije, v isti sapi pa pretel Rusiji in ji zagotavljal, da se je Nemci ne boje.

Dvignil je pest ter zapretel proti vzhodu: — Mi se ne bojimo boljševiškega vpada v Nemčijo; ne zato, ker mislimo, da se tak vpad ne more izvršiti, pač pa zato, ker hočemo naš narod tako ojačiti, da bo z brutalno odločnostjo odbil vsak vpad v nemško ozemlje. Naš trden sklep je, da Nemčija pod nobenim pogojem ne sme postati žrtev tujih militarističnih sil.

Po Hitlerjevem mnenju ni v zadnjih dva tisoč letih še nikdar pretela svetu taka nevarnost kot mu preti sedaj od boljševikov.

Istočasno je najavil štiri leta trajajoč program, ki bo dvignil Nemčijo na vojnčasno stališče glede produkcije surovin, ki jih ni mogoče dobiti iz kolonij. Osemsto tisoč nazijev je planilo kvišku in začelo ploskati, ko je Hitler vzkliknil: —

— Nemčija mora dobiti nazaj vse kolonije, kajti brez njih ne more živeti. Nemški narod ima do življenja isto pravico kot jo imajo drugi narodi. V Nemčiji pride na vsako kvadratno miljo 136 prebivalcev, ki ne morejo, pa naj si še tako prizadevajo, dovolj pridelati za svoje življenje. Ker Nemčija noče omejiti rasti naroda, ampak jo hoče še povečati, mora razmišljati o bodočih posledicah.

Nemški voditelj je omenil tudi sedanje razmere na Španskem ter dejal, da je španska revolucija šad boljševiške propagande. Medtem ko se noče nobena država vmešavati v španske zadeve, širi mednarodna židovska klika boljševiško propagando ter ima v to svrhu na razpolago ogromne finančne vire.

V drugem delu svojega govora se je Hitler skliceval na svoje uspehe. — Ko so prišli narodni socialisti na krmilo, — je dejal, — so vladale v Nemčiji neznosne razmere. Zdaj se je pa položaj tako izboljšal, da ni niti en milijon ljudi brez dela. Vse tovarne obratujejo. Kultura je oživljena brez židovske pomoči. Nemčija je danes mogočnejša kot kdaj prej v političnem vodstvu in v vojaški zaščiti.

V svoji zahtevi, da mora dobiti Nemčija nazaj svoje kolonije, je švrknil tudi Anglijo rekoč:

— Neki angleški politik je rekel, da Nemčija ne potrebuje kolonij, ker lahko kupuje surovine. Ta izjava je slična izjavi tistega burbonskega princa, ki je rekel, ko je lačna množica zahtevala kruha: — Čemu pa ne jedo piškotov?

Krivo versailleske pogodbe je obsodil z besedami: — Če bi ne bila Nemčija že petnajst let izrabljana in če bi imela svoje kolonije, bi ji bilo znatno lažje reševati težke probleme. Trditev, da bi kolonije Nemčiji ne pomagale, je nesmisel.

— Če je mogla Nemčija preurediti industrijo v okrilju svojih meja, lahko upravlja na isti zdravi gospodarski podlagi tudi kolonije. V Nemčiji se danes več ne vpraša, če je demokracija ali svoboda, pač se je pa pojavilo bolj pereče vprašanje — biti ali ne biti. Znamci nas ne bodo spraševali, če smo spoštovali svobodo, pač pa, če se nam je posrečilo rešiti narod.

Fašisti se bližajo San Sebastianu

DRŽAVA SKRBI ZA SIROTE

Mnogi krajevni pomožni odbori brez denarja. — Vsed pokojnine neposredna podpora odpade.

WASHINGTON, D. C., 9. septembra. — Works Progress Administration (WPA) pripisuje zmanjšanje podpore v nekaterih državah in občinah o kolščini, da so se pričela izplačila starim ljudem, slepem in osirotelim otrokom po postavi za socialno oskrbo (Social Security Law).

Število družin in posameznih oseb, ki so prejemale podporo, je padlo od 1,985,000 v marcu na 1,820,000 v aprilu. Postava je stopila v veljavo v februarju.

V prihodnjih mesecih se bo število oseb, ki bodo prejemale starostno pokojnino, povečalo. WPA tudi naznanja, da sedaj prejema podporo 5,336,000 oseb.

VSTAJA NA PORTUGALSKEM

Upor na dveh bojnih ladjah s krvjo zatrt. — Cela garnizija je pripravljena. — Mornarji so v verigah.

LIZBONA, Portugalska, 9. septembra. — Vojaštvo straži ulice Lizbone, ko je vlada upor na dveh bojnih ladjah naglo in krvavo zatrla.

Pred ministrstva in druga vladna poslopja so bile postavljene močne vojaške straže in cela garnizija je pripravljena v vojašnicah.

Šest mornarjev je bilo ubitih, 9 pa ranjenih, ko je vlada pri prvem sporočilu o upor dala povelje trdnjavama Alameda in Almada, da streljate na bojni ladji Dao in Alfonso de Albuquerque.

Zivahno je bilo streljanje iz trdnjav čez pristanišče, v katerem je bilo več tujih ladij. Obe uporni ladji ste bili poškodovani in pripeljani na obrežje. Posadko so vklelili in jo odvedli v zapore.

Na Portugalskem je stroga cenzura in ni mogoče dobiti natančnih poročil o upor. Samo toliko je bilo mogoče izvedeti, da ste se obe bojni ladji hoteli neznanu kam odpeljati. Tudi ni znano, ako je bil ta upor v kaki zvezi s špansko državljansko vojno, v kateri portugalska vlada podpira španske fašistične upornike.

MESTO DOVAŽA VODO

LINCOLN, Neb., 9. sep. — Nelson je prvo mesto v Nebraska, ki mora zaradi letošnje velike suše dovažati vodo. Iz Ed-

VELIKE IZGUBE LAŠKE ARMADE

Nekaj jih je padlo, nekaj jih je umrlo za različnimi boleznimi. — Haile Selassie je izdal nov oklic na svet.

RIM, Italija, 9. septembra. — Italijanska vlada uradno naznanja, da so italijanske čete, ki stražijo podjarmljeno Abesinijo, v avgustu izgubile 216 mož. 27 jih je padlo, 189 pa jih je umrlo za različnimi boleznimi in iz drugih vzrokov.

Odkar je italijanska vojska 3. oktobra, 1935 vpadla v Abesinijo, je izgubila 2991 mož.

V bližnji bodočnosti bosta ministrski predsednik Benito Mussolini in kralj Victor Emanuel obiskala Abesinijo. Uprava Džibuti - Addis Ababa železnice je pri neki italijanski tvrdki naročila poseben železniški voz za kralja, Mussolinija in podkralja maršala Rudolfa Grazianija.

Iz Addis Ababe prihaja poročilo, da bo il duce obiskal Addis Ababo v začetku prihodnjega leta, ko bo mesto zopet popravljeno. Pred nekaj meseci so neka poročila zatrjevala, da se bo kralj Viktor Emanuel pustil kronati za abesinskega cesarja v svetem mestu Aksum.

LONDON, Anglija, 9. sep. — Premagani in izgnani abesinski cesar Haile Selassie pravi, da so Italijani dosedaj zasedli samo tretino Abesinije in da vlada v zapadnih provincah običajno posluša.

Iz abesinskega poslaništva je izdal na svet naslednji oklic: "Pozivljam narode sveta, da načela dobre volje, ljubezni in pravice, ki se oglašajo povsod in brez katerih je stalni mir nemogoč, premenijo v dejanja in rešijo abesinski narod iz rok osvoboditeljev."

SMRTNE NESREČE NA DELAJSKI PRAZNIK

Po vseh Združenih državah so bile na Delavski praznik ubite 304 osebe.

Na cestah je bilo ubitih 257 oseb, 20 jih je utonilo, 12 jih je umrlo v aeroplanih, 4 so uhili vlaki, 4 so padli, 7 pa jih je bilo ubitih pri drugih nezgodah.

V mestu New York so avtomobili ubili 12 oseb, 4 osebe so utonile, eno pa je ubil vlak.

MORNARIŠKI TAJNIK OKREVAL

WASHINGTON, D. C., 9. septembra. — Mornariški tajnik Swanson se je po šestmesečni bolezni prvič vrnil v svoj urad v mornariškem departamentu.

garja pripeljejo vsak dan trije železniški vozovi po 10,000 galon vode.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA NA VOJNO

Manevri so naperjeni proti Nemčiji. — Vorošilov prepričan, da more Rusija premagati Nemčijo.

MOSKVA, Rusija, 9. sep. — "Strašilo vojne prihaja bližje in bližje," soglasno pišejo sovjetski listi, ko so se v bližini Minska zbrale k manevrom tri divizije rdeče armade, in ko je na tisoče nazijev v Nuerenbergu v Nemčiji v paradi nosilo velike napise "Boljševizem sovražnik št. 1." Ruski časopisi zatrjujejo, da je rdeča armada popolnoma pripravljena deželo braniti proti vsakemu sovražniku.

Manevri so se pričeli v torek zvečer in je vojaštvo prvič zasedlo podzemne utrdebe, ki so bile zadnja leta zgrajene ob ruski zapadni meji. Ob istem času pa se je civilno prebivalstvo v Ukrajini vezbalo v obrambi proti plinskim napadom iz zra-ka.

V svojem govoru na ruskega vojnega komisarja maršala Klementija E. Vorošilova je predsednik ljudskih komisarjev za Belo Rusijo Goloded rekel:

"Vorošilova bi prosili, da obvesti druge komisarje in Stalina, da je Bela Rusija, ki je bila pod carji najbolj zatirana provinca, pod socialistično vlado postala najboljša sovjetska republika. Radi bi jih zagotovili, da so naše republike zaklenjene, in da ključne meje polagamo v roke Stalina in Vorošilova. Samo če zapovesta, bodo naše meje odklenjene."

Sedanji manevri imajo namen izdelati načrt za obrambo zapadne meje proti Poljski in Nemčiji.

Štirje izmed petih sovjetskih maršalov so prišli v Minsk. Na svojem mestu je ostal samo poveljnik ruske armade na Daljnem Istoku maršal Vasilij K. Blucher.

Manevri se bodo vršili v znamenju motorizirane armade, zračna armada pa bo pokazala svoj napredek v lanskem letu. Na ruske manevre so poslale svoje vojaške opazovalce Anglija, Francija in Čehoslovaška.

Maršal Vorošilov je imel govor, v katerem je zatrjeval svoje zaupanje v rdečo armado.

"Sovražnike imamo doma in izven dežele," je rekel. "S številno majhnimi notranjimi sovražniki bomo lahko opravili."

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

V MESTU JE BILO POMORJENIH 600 DUHOVNIKOV IN REDOVNIC

HENDAYE, Francija, 9. septembra. — Španski fašisti, ki prodirajo proti San Sebastianu, so se spoprijeli z vladnimi četami pri Pasajes, tri milje od San Sebastianu. Neko poročilo pravi, da so fašisti premagali asturske rudarje, ki so branili Pasajes, in zavzeli mesto.

4000 žena in otrok iz Pasajes in Renterije je bilo odpeljanih v San Sebastian, od koder bodo poslani v Bilbao in na Francosko.

Governor Antonio Ortega se je odločil, da ne preda San Sebastianu brez boja. Obenem pa tudi ne bo dovolil anarhistom, da bi mesto razdejali, kadar bi jim bilo treba mesto zapustiti. Med strankami v San Sebastianu je bil spor poravnani in sedaj so se odločili, da mesto utrdijo. Okoli mesta so postavili skrite postojanke za strojnice in fašisti bodo morali napeti vse svoje sile, predno bodo mogli mesto zavzeti. Vladne čete zagotavljajo, da pričakujejo iz Catalonije več aeroplanov.

SAINT JEAN DE LUZ, Francija, 9. sep. — Španski fašisti so zavrnili pogoje za predajo San Sebastianu.

Devet španskih duhovnikov, ki so preoblečeni prišli v Saint Jean de Luz, je prineslo poročilo, da so narhisti v šestih tednih v San Sebastianu pomorili 600 duhovnikov in redovnic. Duhovniki so prišli v Francijo na ribiški ladji Anita Lascars.

Župnik Secundo Razzala pripoveduje o teh grozovitostih naslednje:

"Grozovitosti, katerih žrtve so postali duhovniki in redovnice, so prestrašne, da bi jih bilo mogoče popisati. Zadnjih osem noči smo prenočevali v okolici mesta. Rešili so nas naši župljani, ki so nam dali obleko ter so nas poslali na ribiško ladjo.

"Mogoče je, da je bilo v zadnjih šestih tednih v San Sebastianu pomorjenih več kot 600 duhovnikov in redovnic. Razmere v mestu so strašne; nikdo, razun anarhistov, se ne upa pokazati na ulico. . ."

TOLEDO, Španija, 9. sep. — Topovi v oblegani trdnjavi Alcazar so obmolknili. Bombardiranje vladnih čet je branitelje trdnjave najbrže pregnalo od topov v stolpih in na oknih zgodovinskega poslopja. Od zgodnjega jutra se v utrdbi ni oglašil noben top.

Navzlic obupnemu položaju se 1700 upornikov noče podati in vladne čete zastoj čakajo, kdaj bo v trdnjavi razobešena bela zastava. Branitelji se najbrž oklepajo upanja, da se bo fašističnim četam posrečilo priti trdnjavi pravočasno-po pomoč.

V treh stenah trdnjave se nahajajo velike luknje, katere so napravile topovske krogle.

LIZBONA, Portugalska, 9. septembra. — Španski uporniki trdijo, da se je armada, ki pod poveljstvom polkovnika Juana Yague hiti oblegani trdnjavi Alcazar v Toledo na pomoč, spopadla z vladnimi četami pri Maquadi in da je za upornike položaj ugoden.

Vlada poroča, da so bili uporniki pri vasi Ordon, 15 milj od Leona, odločno premagani in da vladne čete obstreljujejo Oviedo.

RUSIJA ZOPET SVARJAPONSKO

MOSKVA, Rusija, 9. sep. — Sovjetska vlada je pri japonski vladi vložila oster protest proti kršenju ruskih meja v Sibiriji.

Ruski poslanik Konstatin Jurenev je obiskal vnunjega ministra Hačiro Arito ter mu je vročil oster protest, ker japonski in mančukvanski vojniki neprestano povzročajo spopade na meji.

Sovjetska vlada je zahtevala, da Japonska v bodoče prepreči vsak tak dogodek.

Poleg mnogih spopadov, so se zadnje čase dogodili naslednji spopadi:

1. Japonska straža je streljala na ruske državljane, ki so se vozili s čolnom po reki Amur blizu Polikarpovke.
2. Japonski aeroplan je 23. avgusta letel nad ruskim ozemljem pri Pavlofederovki.
3. Japonski aeroplan je 1. septembra letel nad mejo pri Blagovesčensku.
4. Japonska straža je streljala 1. septembra na rusko stran v Daman okraju.

ZA VARSTVO PSOV

WASHINGTON, D. C., 8. septembra. — Razne organizacije za varstvo živali so uvedle splošno agitacijo, da mora avtomobilist, ki povozi psa, dogodek naznaniti policiji in psu pomagati. Newyorška zakonodaja je že uveljavila tozadevno postavbo. V Združenih državah je približno trinajst milijonov psov.

HOLANDSKA PRESTOLONASLEDNICA ZAROČENA

HAG, Holandska, 9. sep. — Uradno je bilo naznanjeno, da se je prestolonaslednica princesa Julijana zaročila s princem Bernhardom von Lippe-Biesterfeld.

Princesa je stara 27 let, njen zaročenec pa 25. Dan poroke še ni bil določen.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopis brez podpla in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane izvešče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenrednih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

STROJ JE ZMAGAL

Ko je Eli Whitney iznašel svoj "cotton gin", ki odstranjuje seme iz bombažnih kosmov, ni izzval samo gospodarske, pač pa tudi socialno revolucije.

Toda njegova iznajdba ni zadoščala. Ljudje so se nenehoma bavili z mislijo, kako bi bilo mogoče s strojem obirati bombaž.

Pojavljale so se iznajdbe za iznajdbo, toda nobena se ni prav posebno obnesla, nobene ni bilo mogoče praktično izrabiti.

Nedavno je pa dospelo z Juga poročilo, da je razkazoval Mack Rust iz Memphisa dvesto plantažnikom kompiriran stroj, ki obira bombaž.

O praktični vrednosti tega stroja je še precej dvomov in zaenkrat se ni mogoče izreči končne sedbe.

Strokovnjaki priznavajo, da je Rust sestavil aparat, ki je v svojem bistvu skoro popoln ter vrši svojo nalogo.

Edinole eno napako ima. Dela nesmotno ter obira do bre in slabe, zrele in nezrele kosme, vsled česar se povprečna kakovost pridelka zmanjša, kar bo imelo na ceno porazen vpliv.

Stroj deluje najbolje na ravnih poljih in na suhih tleh. V Texasu bi se dosti bolje obnesel nego v Georgiji, ki je ponekod precej hribovita.

Danes, v času strojev, obirajo bombaž ravno tako kot so ga obirali pred stoletji, namreč z rokami. V slednjem se je tudi trgovina s sužnjmi tako razpasla, kajti Jug je potreboval ceneh delavcev, ki naj bi obdelovali ogromne plantaže.

Izza državljanske vojne se je pa marsikaj spremenilo. Veleposestniki so izginili ali so pa razdelili svoja veleposestva v manjše farme. Lastniki teh farm, najemniki, predvsem pa takoimenovani "share-croppers" žive v najbolj obupnih razmerah.

Rustov stroj je precej drag in je vprašanje, če bo dovolj ljudj, ki si ga bodo nabavili.

Po južnih državah vlada silna revščina. Črnci, ki so zaposleni z obiranjem bombaža, zaslužijo toliko, da ne morejo ob zaslužku niti živeti niti umreti.

Kaj, če jim bo stroj odvzel še zadnji vir skromnega zaslužka? Najmanj deset milijonov obiralcev bombaža bo brez dela in brez vsakega dohodka.

Zaenkrat zadeva Rustovega stroja še ni posebno pereča. Nekega dne bo pa stroj zmagal. Tedaj bo pa treba nekaj ukreniti, da z znago, ki jo je izvojeval človeški duh, ne bo uničenih milijone človeških življenj.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Farme v Ameriki. — Naši na farmah. — Zakaj na farme in kam?

V zadnjih dveh člankih sem nekoliko pregledal naše gibanje na farme. Če bi hotel zdaj vzeti vse skupaj, kar je bilo glede našega naseljevanja na farme v zadnjih tridesetih letih, bi rekel: tiste napake smo delali pri tem kakor pri vsem drugem. Povsod in na vseh poljih smo mi najpoprej začeli, potem se šele učili — mesto da bi bilo ravno narobe. Iskali smo prazne zemlje daleč od mest in od industrije, mesto da bi bili pogledali nekoliko okoli sebe. Vsak novinec dela to napako, da gre dalje in dalje, mesto da bi se ustavil prav od kraja in pregledal prilike tam.

Kmetije po Evropi so si jako podobne in povsod je enak način obdelovanja. Vzameš lahko našo Slovenijo, Nemčijo, Italijo, Francijo — povsod gre na enak način: vsake stvari malo, kar rabi dom. Za prodajo pa tako, kar se najbolj izplača v tistih krajih.

V Ameriki je vse drugače. Tukaj se ne gleda, kaj rabi dom, ampak: kaj se najbolj prodaja. Torej: farma za trg. V Evropi misli kmetovalec vselej in povsod na dom, v Ameriki na kupčijo. V Evropi ima kmetovalec svojo domačijo, katero ceni, spoštuje, drži od roda do roda, dokler gre ali dokler more. On ne prodaja, ne prebira, ne hodi od kraja v kraj, da pronajde, kod bi se bolje zasužilo. Kjer je bil oče, stari oče, ded, praded, tam je on in želi, da ostane v rokah njegovih otrok. Ali je dobro ali slabo — to mu je vseeno. Drži se strehe in grude, ki je njegovo vse na tem svetu.

V Ameriki ni tako. Kdor je na farmi, samo gleda, kdaj si bo dovolj opomogel, da bo izginil. Z velikim zanimanjem zasleduje trg in industrijo ter premišlja, kdaj bo prišla kaka kompanija, ki mu pomaga iznebiti se posestva. Mogoče pride celo do kakšnega lotiranja, kar pomenja vselej višjo ceno. Originalni ameriški farmer je torej še vedno pionir po duhu, ki začne nekaj z namenom, da napravi vse vidno in vredno, potem pa poišče nekoga, da mu prodajo — z dobičkom seveda. Pri vseh potih njegovega življenja ga spremlja tipični ameriški — bluf. Gre nekam — vsled blufa, kupi in prodaja — z blufom seveda, išče vedno nečesa, dasi ne ve nikdar dobro, kam hoče ali kaj želi. Pravim, da ne ve! Pač — ve nekaj, namreč to, da je za dolarji. Čim lažje, tem boljše, čim več in hitreje, toliko večji uspeh. Z enim samim ciljem pred očmi — dolarjem, začneja svoje življenje, živi in umrje. Da bi imel kako ljubezen do kraja, zemlje, tradicije, imena, da bi bil kje v njem kak pones do tega, kar ima, to se mu niti ne sanja. Večkrat sem premišljeval v prejšnjih casih, kako je mogel ta progresivni narod, ki je prišel v Ameriko, vpeljati sužnjost. Kako so mogli znameniti ljudje leta 1776 izdati tako veličastno in globoko delo, kot je deklaracija neodvisnosti — a istočasno držati sužnje v svojih domovih. Kako je mogla napredna Amerika še pred sedemdesetimi leti voditi krvave domače boje radi vprašanja sužnjev. Vse to, pravim, se mi je čudno zdelo nekdanj, a ne danes. Skoro bi se zdaj-le rajši čudil, kako je to, da niso bili na trgu poleg farmerskih pridelkov in živine tudi — otroci in žene.

Vse te razmere se izpreminjajo danes — največ po zaslugi tistih ljudi, ki so prišli v zadnjih petdesetih letih na

zemljo. Prišli iz Evrope — Nemci, Italijani, Slovani — predvsem drugi in tretji, ki so začeli dajati ameriški farmi drugo lice. Resnica je namreč ta, da prvotni ameriški farmer umira, gre nekam — kam, tega ne vem, samo to vem, da izginja. In če živi kakor so sedel farmerji iz novejših evropske imigracije, je njegovo pokostvo v primeri z drugimi kakor zapuščen groblja poleg skrbno obdelanega vrta.

In v vrsto pridnih in uspešnih farmerjev spada pred vsem naš človek. Priden, s prirojenim čulom do lepote in napredka, dela in trpi, ter se kmalu dvigne nad svoje sosede — Američane.

Škoda se mi zdi, da smo v preteklosti vsi skupaj zamudili toliko lepih prilik v ti deželi. Krivi nismo seveda mi, zakaj ta dežela je toliko, da je bila za veliko večino popolnoma zaprta, dokler ni prišel avtomobil do vsakih vrat. Kar smo zamudili v preteklosti, to še v mnogih slučajih lahko popravimo. Naše ljudi iz mest ali predmestij na farme in zopet na farme.

Naš človek je z dežele, več kot devet desetlin vseh. Tudi če dela tukaj leta in leta v industriji, ni pozabil dežele in slednjič si želi, če ne več, vsaj kos vrta. To je vzrok, da grede naši tako radi v predmestja, koder je vsega več: zraka, solnca in zemlje. Z velikim veseljem se seli v svoj lastni dom, potem pa začne kmalu plačevati drage obresti. Predmestja nimajo zvez, šol, cest in raznih ugodnosti, brez katerih si ameriškega doma ne moremo misliti: elektrika, voda, kanalizacija in drugo. Kmalu izprevi, da je prišel iz dežja pod kap, zakaj svet v ameriškem mestu je dosti predrag za farme.

Če zdaj pregledamo kraje, koder si naš človek služi svoj kruh, bomo kmalu videli, da si je izbral najslabši del. Skoro polovica vseh naših ljudi je pri premoži. Jaz zasledujem že trideset let gibanja naših premogarjev in sem pronašel, da se je vseskozi slabo delalo, razven za časa svetovne vojne. Bili so sami štrajki in delavski boji, enkrat v tem, drugič v onem okraju.

Premogovna industrija polagoma izumira. Resnica je danes, da je v nji najmanj trikrat toliko ljudi, kot se jih rabi. A bodočnost se kaže še temnejša. Premog izpodriva olje in elektrika. Mi živimo v dobi velike evolucije. Če zasledujete delo našega predsednika Roosevelta, se boste kmalu prepričali, kam drži pot našega napredka. Vpresti vodne moči, koder je mogoče in premrežiti vse naše

države z žicami. Električna vozila, kuri, razsvetljuje, greje, goni stroje — sploh opravlja vse delo, ki so ga imeli prej milijoni. Električna razdira počasi, a gotovo velika mesta in industrijska središča. Za časa premogovne dobe smo imeli parno silo, ki se je mogla rabiti le pod eno streho. To se pravi: pare ni bilo moč prenašati, razven na jako majhne daljave s pomočjo jermenov. Električno nosimo lahko stotine milj daleč s pomočjo navadnih žic. Danes ni treba več, da je mlin ob vodi. Dovolj je, da imamo tam jezik v kolo z dinamičnimi stroji, mlin pa lahko postavimo na hrib daleč proč in ga zvezemo s par žicami.

Kar je torej industrija v zadnjih petdesetih letih napravila, da smo dobili velika središča, to se danes izgublja. Kdor živi po večjih mestih, vidi lahko na ducate zapuščenih fabrik. Kam so šle? Ven, drugam in sicer zato, ker jim bolj kaže. Manjše takse, cenejša zemlja in hrana, vse to pomenja nižje plače.

Naj dam za primer en slučaj, ki ga čitam v časopisih. Pišejo, da mesto New York izgublja tiskarska podjetja. Baš te dni se izseljuje veliko podjetje, ki je imelo vposlenih en tisoč ljudi. Gre kakih sto milj ven iz mesta. Zakaj? Odgovor je tak: delavske plače — unijske — so tukaj povprečno nad \$1.30 na uro, zunaj pa le 90 centov. Pri tisoč ljudeh pomenja to dnevni prihranek nad tri tisoč dolarjev. Kje so pa takse in drugo? Zidali so novo podjetje in ga bodo plačali v par mesecih s tem, kar bodo prihranili v plačah. Nadalje ima podjetje gotove koncesije glede črpkov od tiste občine.

A delavec? Ta gre tje, koder je kruh.

Naši so se naselili večinoma po krajih, koder je najslabša industrija. Vzemimo Cleveland. Če tam zapro par velikih tovarnov, je dve tretjini našega naroda ob delo. Mesto samo izgublja tisti pomen, ki ga je imelo v preteklosti, ko se je minnesotska železna ruda srečevala s pennsylvanskim in virginskim premogom na obalah jezera Erie. Vzrok je ta, ker se Minnesota polagoma izprlja in pravi, da bo v kakih desetih letih pobrano tam vse. Nove rudnike odpirajo po južnih krajih naših držav, posebno v Alabami.

Jaz ne trdim, da bo zatsran tega propadlo mesto — nikakor ne. Kraj, koder je investiranih toliko stotin milijonov za razne zasebne in javne naprave, ne more propasti. Po mojih mislih se bo mesto le koncentriralo, to se pravi: stisnilo se in se ustanovilo ter obdržalo le v taki velikosti, kot bo dovolj za življenje gotovega števila ljudi.

Enaka usoda čaka vsa druga mesta. Kakor je človek začel z delo in se polagoma vračal v mesto za kruhom, tako pojde v bodočnosti narobe: človek iz mesta pojde na deželo.

Kdor pripravlja danes načrt zase, tistega ne bodo prehiteli razmere. Dobro je, da mislite kolikor mogoče kmalu, kam pojdete. Vi sami vidite, kako se polagoma izpodriva delo človeških rok. Vsak dan prihajajo novi stroji, ki nadomestijo tiščero rok.

Pozor rojaki v PITTSBURGHU in okolici. Dokler se našemu stalnemu zastopniku Mr. Josephu Pogarju ne izboljša zdravje, ima pravico pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati zadnevna potrdila Mr. Ch. Progar, 5611 Celadina St., Pittsburgh, Pa. Rojake prosimo, naj mu gredo v vseh ozirih na roke. Uprava "Glas Naroda".

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Ča bi me danes vprašali, katere kraje vam priporočam za naselitev na farmah, bi rekel takoj: pojdit na vzhod. Mislil pred vsem državo New York. Na vzhodni obali so velika mesta in velika industrijska središča. Tam se prodaja vse in za dosti boljše ceno, kot drugod.

Ko sem šel pred tremi leti iz Clevelanda, je bila povsod velika kriza. Opazil sem po poti, ki so farmerji v Ohio ponudili jajca po 20 centov ducat. Ko pridem drugi dan v državo New Jersey, sem videl table z napisom: sveža jajca po 35 centov, v nekaterih krajih celo po 40. Torej: Kokoš sne v Ohio toliko, kot v New Jersey ali v New Yorku. Delo je primeroma enako tukaj in tam. Če morete zdaj v enem kraju dobiti od 75 do sto procentov več za njene produkte — jajca — pomenja to toliko več dobička. Drugi pogoji, to je cena zemlje in stavbe so primeroma enaki tukaj in tam.

Država New York ima kakih stosedemdeset milj severo-zapadno več slovenskih kmetov, ki so prav dobri in uspešni gospodarji. Baš danes sem prejel pismo od nekoga, ki se je izselil iz Willarda, Wis., in piše: Nisem nikdar mislil, da je tukaj tako dobro, živina poceni, mleko in njegovi produkti pa vse drago in za vse je trg.

Posebnost newyorške države je ta, da je kot nalašč za kmetovanje našega človeka. Primeroma podnebje, dobre zveze, dobra zemlja, dober trg in kar je glavno: zemlja je poceni. Tukaj je še dosti tiste vrste farmerjev, ko samo gledajo, kdaj in kako bi se umaknili. In ponudijo vam celo farmo s poslojji in živino za ceno, za katero bi ne mogli postaviti niti navadne hiše.

Noben produkt s farme se tako redno in stalno ne prodaja, kakor mleko, koder je dober trg znan. Poljski pridelki so povzročili raznim vremenskim kapricam. Dan za dnem čitate, kaj je napravila suša po zapadni in južnih državah. Mleko pa ima svojo ceno le tam, koder so velika središča, kakor je postavim mesto New York, ki ima skoro osem milijonov ljudi. Če vzamete zdaj še okolico New Yorka, severno, južno in zapadno, dobite skoro šestino vseh ljudi, kar jih premorejo naše države. In mleko ima od dne do dne večjo porabo. Baš te dni sem čital, da so italijanski kemisti iznašli, kako se napravi iz mleka volna, ki v ničemer ne zaostaja za ovčjo in jo v mnogem še prekaša.

Gotovo je, da stojimo danes na pragu novih in prav dobrih dni. Če vam bo dana prilika, da si še enkrat pomorate, je boljše za vas, da mislite prej kot kasneje, kam pojdete. Resnica je namreč ena: kakor ima premogovo polje mnogo preveč ljudi, prav tako je resnica, da čakajo na industrijo milijoni, ki ne bodo nikdar mogli dobiti dela in kruha. Industrija se od dne do dne bolj mehanizira in delo človeških rok postaja nepotrebno. Čimprej se zavdate tega, toliko boljše boste spravljani. Kar človek napravi iz lastne volje, je vselej lažje, kot delate pod pritiskom: "moraš", je težko, nehvaležno in največkrat slabo.

Pred baro se je tlo ljudi, da nisem mogel zraven ... Tudi za tak slučaj so poskrbele moje prijateljice: Reza, Katra, Marjana in še več drugih, ki so v karah pripeljale s seboj vsega na pretek ...

V dvorani hrum in šum, v goščavi pod zvezdnatim nebom pa tiho šepetanje. Mladina se pač ne more nikdar dovolj našepetati ...

In tako je bil zopet ob štirih zjutraj konec drugega dne.

Opozoril me je na smešnico, ki jo je pred leti čital v moji koloni: o zakoncu, ki sta živela s sitno taščo. Mož je nekod iskal staro pilo, pa je ni in ni mogel najti. Zato vpraša svojo ženo: — Kje je pa danes stara mila? — Takrat se pa oglasi stara tašča za pečko: — Sem mila, ja, pa nikogar ne ne briga, kje sem mila, saj sem, hvala Boga mila za svoj denar ...

Nato k Trinkašovim ... Frank je dvignil blev in se posvetil skoro izključno živinoreji. Poleg tega prevažata on in sin na ogromnih truckih mleko ... Posebno me je zanimala pri Trinkašovih mlada vdolmačena kuna, ki vrši posel najboljše mačke ter se niti tuje ne plaši ...

Pri Kovačiču je vse postarelo. Dobro vino ima in pod drvarnico poleg hiše še vedno napeljan bister potoček, v katerem lahko pod streho postavi loviš ...

Pri Koroševih ni bilo gospodarja doma, zvečer je bila pa vsa družina na veselici. Ker imam precej bistro oko, se mi zdi, da bosta šli hčerki kaj kmalu z doma ... Ena v Cherry Valley, druga pa kar preko griča v Fly Creek ... In tako se mi obeta nadaljna žlahta v gornjem delu newyorške države ...

Vesela je pa spet poglavje zase. V slovenski dvorani sem opazil ljudi, ki so se pred tremi leti "špurali" (to je ribniški izraz, ki ga ne morem podrobneje raztolmačiti) v nedeljo so bili pa vsi velika in neločljiva družina, kar je edino dobro in prav ...

Newyorčanov je bilo precej gori, prišli so pa tudi farmerji iz Worcestera in Elk Creeka: resni Koenig ter zgovorni Pavle Zalaznik sta privleda delegacijo. Vesel sem bil Habince, ki ga po pisnih in dopisih poznam že dolgo let, topot sem ga pa prvič videl ... Visokorasel moč, dobrih in zdravih idej. Življensko šolo je delal na Westfallskem. Zdal je v East Worcester trden gospodar ...

Pred baro se je tlo ljudi, da nisem mogel zraven ... Tudi za tak slučaj so poskrbele moje prijateljice: Reza, Katra, Marjana in še več drugih, ki so v karah pripeljale s seboj vsega na pretek ...

V dvorani hrum in šum, v goščavi pod zvezdnatim nebom pa tiho šepetanje. Mladina se pač ne more nikdar dovolj našepetati ...

In tako je bil zopet ob štirih zjutraj konec drugega dne.

Opozoril me je na smešnico, ki jo je pred leti čital v moji koloni: o zakoncu, ki sta živela s sitno taščo. Mož je nekod iskal staro pilo, pa je ni in ni mogel najti. Zato vpraša svojo ženo: — Kje je pa danes stara mila? — Takrat se pa oglasi stara tašča za pečko: — Sem mila, ja, pa nikogar ne ne briga, kje sem mila, saj sem, hvala Boga mila za svoj denar ...

Nato k Trinkašovim ... Frank je dvignil blev in se posvetil skoro izključno živinoreji. Poleg tega prevažata on in sin na ogromnih truckih mleko ... Posebno me je zanimala pri Trinkašovih mlada vdolmačena kuna, ki vrši posel najboljše mačke ter se niti tuje ne plaši ...

Pri Kovačiču je vse postarelo. Dobro vino ima in pod drvarnico poleg hiše še vedno napeljan bister potoček, v katerem lahko pod streho postavi loviš ...

Pri Koroševih ni bilo gospodarja doma, zvečer je bila pa vsa družina na veselici. Ker imam precej bistro oko, se mi zdi, da bosta šli hčerki kaj kmalu z doma ... Ena v Cherry Valley, druga pa kar preko griča v Fly Creek ... In tako se mi obeta nadaljna žlahta v gornjem delu newyorške države ...

Vesela je pa spet poglavje zase. V slovenski dvorani sem opazil ljudi, ki so se pred tremi leti "špurali" (to je ribniški izraz, ki ga ne morem podrobneje raztolmačiti) v nedeljo so bili pa vsi velika in neločljiva družina, kar je edino dobro in prav ...

Newyorčanov je bilo precej gori, prišli so pa tudi farmerji iz Worcestera in Elk Creeka: resni Koenig ter zgovorni Pavle Zalaznik sta privleda delegacijo. Vesel sem bil Habince, ki ga po pisnih in dopisih poznam že dolgo let, topot sem ga pa prvič videl ... Visokorasel moč, dobrih in zdravih idej. Življensko šolo je delal na Westfallskem. Zdal je v East Worcester trden gospodar ...

Peter Zgaga

V T I S I

Obljube, da bom pri Lacijanovih na kristitki, nisem mogel držati. Pozneje sem zvedel, da je bilo vse v najlepšem redu ...

Moj žlahtnik Janez je bil izredno vever in vesel. Istotako tudi njegova žena, ki jo poleg farme čtjanje najbolj veseli. Sin John je že cel možak, hčerka Hattie pa v najlepšem cvetju ... Farmerji modernizirajo svoje domove. V hišah imajo največje blagodat — tekočo vodo in moderne kopelji ...

Dopoldne je bilo treba s pridom izrabiti ... Hotelir Križ nas je podprl s požirkom najboljšega, nato pa hitro dalje k Moharjevim, ki sem jih letos prvič obiskal ... Nadvse prijazna človeka, ki sta omogočila svojim otrokom najvišje izobrazbo. On se spominja, kar sem jaz že zdavnaj pozabil ...

Opozoril me je na smešnico, ki jo je pred leti čital v moji koloni: o zakoncu, ki sta živela s sitno taščo. Mož je nekod iskal staro pilo, pa je ni in ni mogel najti. Zato vpraša svojo ženo: — Kje je pa danes stara mila? — Takrat se pa oglasi stara tašča za pečko: — Sem mila, ja, pa nikogar ne ne briga, kje sem mila, saj sem, hvala Boga mila za svoj denar ...

Nato k Trinkašovim ... Frank je dvignil blev in se posvetil skoro izključno živinoreji. Poleg tega prevažata on in sin na ogromnih truckih mleko ... Posebno me je zanimala pri Trinkašovih mlada vdolmačena kuna, ki vrši posel najboljše mačke ter se niti tuje ne plaši ...

Pri Kovačiču je vse postarelo. Dobro vino ima in pod drvarnico poleg hiše še vedno napeljan bister potoček, v katerem lahko pod streho postavi loviš ...

Pri Koroševih ni bilo gospodarja doma, zvečer je bila pa vsa družina na veselici. Ker imam precej bistro oko, se mi zdi, da bosta šli hčerki kaj kmalu z doma ... Ena v Cherry Valley, druga pa kar preko griča v Fly Creek ... In tako se mi obeta nadaljna žlahta v gornjem delu newyorške države ...

Vesela je pa spet poglavje zase. V slovenski dvorani sem opazil ljudi, ki so se pred tremi leti "špurali" (to je ribniški izraz, ki ga ne morem podrobneje raztolmačiti) v nedeljo so bili pa vsi velika in neločljiva družina, kar je edino dobro in prav ...

Newyorčanov je bilo precej gori, prišli so pa tudi farmerji iz Worcestera in Elk Creeka: resni Koenig ter zgovorni Pavle Zalaznik sta privleda delegacijo. Vesel sem bil Habince, ki ga po pisnih in dopisih poznam že dolgo let, topot sem ga pa prvič videl ... Visokorasel moč, dobrih in zdravih idej. Življensko šolo je delal na Westfallskem. Zdal je v East Worcester trden gospodar ...

Pred baro se je tlo ljudi, da nisem mogel zraven ... Tudi za tak slučaj so poskrbele moje prijateljice: Reza, Katra, Marjana in še več drugih, ki so v karah pripeljale s seboj vsega na pretek ...

V dvorani hrum in šum, v goščavi pod zvezdnatim nebom pa tiho šepetanje. Mladina se pač ne more nikdar dovolj našepetati ...

In tako je bil zopet ob štirih zjutraj konec drugega dne.

Opozoril me je na smešnico, ki jo je pred leti čital v moji koloni: o zakoncu, ki sta živela s sitno taščo. Mož je nekod iskal staro pilo, pa je ni in ni mogel najti. Zato vpraša svojo ženo: — Kje je pa danes stara mila? — Takrat se pa oglasi stara tašča za pečko: — Sem mila, ja, pa nikogar ne ne briga, kje sem mila, saj sem, hvala Boga mila za svoj denar ...

Nato k Trinkašovim ... Frank je dvignil blev in se posvetil skoro izključno živinoreji. Poleg tega prevažata on in sin na ogromnih truckih mleko ... Posebno me je zanimala pri Trinkašovih mlada vdolmačena kuna, ki vrši posel najboljše mačke ter se niti tuje ne plaši ...

Pri Kovačiču je vse postarelo. Dobro vino ima in pod drvarnico poleg hiše še vedno napeljan bister potoček, v katerem lahko pod streho postavi loviš ...

Pri Koroševih ni bilo gospodarja doma, zvečer je bila pa vsa družina na veselici. Ker imam precej bistro oko, se mi zdi, da bosta šli hčerki kaj kmalu z doma ... Ena v Cherry Valley, druga pa kar preko griča v Fly Creek ... In tako se mi obeta nadaljna žlahta v gornjem delu newyorške države ...

Vesela je pa spet poglavje zase. V slovenski dvorani sem opazil ljudi, ki so se pred tremi leti "špurali" (to je ribniški izraz, ki ga ne morem podrobneje raztolmačiti) v nedeljo so bili pa vsi velika in neločljiva družina, kar je edino dobro in prav ...

Newyorčanov je bilo precej gori, prišli so pa tudi farmerji iz Worcestera in Elk Creeka: resni Koenig ter zgovorni Pavle Zalaznik sta privleda delegacijo. Vesel sem bil Habince, ki ga po pisnih in dopisih poznam že dolgo let, topot sem ga pa prvič videl ... Visokorasel moč, dobrih in zdravih idej. Življensko šolo je delal na Westfallskem. Zdal je v East Worcester trden gospodar ...

Pred baro se je tlo ljudi, da nisem mogel zraven ... Tudi za tak slučaj so poskrbele moje prijateljice: Reza, Katra, Marjana in še več drugih, ki so v karah pripeljale s seboj vsega na pretek ...

V dvorani hrum in šum, v goščavi pod zvezdnatim nebom pa tiho šepetanje. Mladina se pač ne more nikdar dovolj našepetati ...

In tako je bil zopet ob štirih zjutraj konec drugega dne.

Opozoril me je na smešnico, ki jo je pred leti čital v moji koloni: o zakoncu, ki sta živela s sitno taščo. Mož je nekod iskal staro pilo, pa je ni in ni mogel najti. Zato vpraša svojo ženo: — Kje je pa danes stara mila? — Takrat se pa oglasi stara tašča za pečko: — Sem mila, ja, pa nikogar ne ne briga, kje sem mila, saj sem, hvala Boga mila za svoj denar ...

Nato k Trinkašovim ... Frank je dvignil blev in se posvetil skoro izključno živinoreji. Poleg tega prevažata on in sin na ogromnih truckih mleko ... Posebno me je zanimala pri Trinkašovih mlada vdolmačena kuna, ki vrši posel najboljše mačke ter se niti tuje ne plaši ...

Pri Kovačiču je vse postarelo. Dobro vino ima in pod drvarnico poleg hiše še vedno napeljan bister potoček, v katerem lahko pod streho postavi loviš ...

Pri Koroševih ni bilo gospodarja doma, zvečer je bila pa vsa družina na veselici. Ker imam precej bistro oko, se mi zdi, da bosta šli hčerki kaj kmalu z doma ... Ena v Cherry Valley, druga pa kar preko griča v Fly Creek ... In tako se mi obeta nadaljna žlahta v gornjem delu newyorške države ...

Vesela je pa spet poglavje zase. V slovenski dvorani sem opazil ljudi, ki so se pred tremi leti "špurali" (to je ribniški izraz, ki ga ne morem podrobneje raztolmačiti) v nedeljo so bili pa vsi velika in neločljiva družina, kar je edino dobro in prav ...

Newyorčanov je bilo precej gori, prišli so pa tudi farmerji iz Worcestera in Elk Creeka: resni Koenig ter zgovorni Pavle Zalaznik sta privleda delegacijo. Vesel sem bil Habince, ki ga po pisnih in dopisih poznam že dolgo let, topot sem ga pa prvič videl ... Visokorasel moč, dobrih in zdravih idej. Življensko šolo je delal na Westfallskem. Zdal je v East Worcester trden gospodar ...

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO
---------------	--	-----------

KRATKA DNEVNA ZGODBA

BIRO LAJOŠ:

DVA ZDRAVNIKA

Bilo je popoldne ob četrtni. Topel septemski dan. Notar se je dvignil iz mize. "Jaz," je dejal, "moram iti."

"No, še kozarec," je menil hišni gospodar.

Notar je nagnil kozarec v pesku ohlajenega vina; pot se mu je prikazal na čelu; obrisal ga je, segel je vsem v roko in se odpravil. Takoj so šli za njim tudi ostali; dva zdravnika, sivolasi, dobri stari doktor in njegov pedantni nečak, ki ga je stari pravkar izučil v vseh odtenkih in podrobnostih zdravniške prakse. Pri mizi je ostal sam hišni gospodar Funtak. Miza je bila polna razmetanih kart in vinskih kozarcev. Sončna svetloba je slegla. Funtak je silno mučila vročina in segel je po vinski steklenici. Med vrtnimi vrati se je prikazala okrogla, svetlo-lasa Funtakova in se je počasi bližala majhni senčnici.

Ko je prišla tja, je ležal Funtak na tleh. Počasi je hropel in obraz mu je posinil. Ženska je silno zakričala, se sklonila nadenj, ga skušala dvigniti, nato je obupala in planila v jok. Pol minute je obupno stokala na vrhu, začarano o sonca, nato je tekla proti njej čez dvorišče služinčad, pozabivša na svojo opoldansko lenobo. Ženska je s kočijažem, m slugo in vrtnarjem dvignila moža, ga odnesla v hladno hišo, sobarico pa je poslala za zdravnikom.

Funtak je komaj slišno grgal v hladni sobi; ženska se je brez moči in uspeha trudila ob njem; zdravnika sta stopila skozi vrata. Mlajši zdravnik je vstopil razburjen, hrupno in z važnim zanosom, stari pa blede in gologlav. Ženska je skočila pred njiju; ni mogla govoriti, le z odprtimi usti in z očmi, strmečimi v smrtno grozo, je s tresočo se roko kazala proti postelji.

Zdravnika sta stopila k postelji. Mladi je pričel naglo preiskovati, stari pa je s stisnjenimi belimi obrvmi negibno in molče zrl premetavajočega se človeka. Ženska je stala za njunim hrbtom in ju z omedlevajočim sopihanjem gledala. Mladi je dvignil pogled in se

ozrl na starega. Hotel je spregovoriti, toda stari mu je z zamahom prepovedal ziniti. Mlademu je zastala beseda v grlu, toda vse telo, glava, obraz, roke so se vedno kazale, da hoče povedati neko neizrečno važno stvar. Stari mu je s premikom glave pokazal, da ga je razumel. Obrnil se je k ženski:

"Pavlovci stanje je nevarno," je rekel, "toda ne strahite se." Ženska je v brezglavi grozi bruhnila v tako tuljenje, da se je stari zdravnik umaknil in znova prebledel. Hotel je utišati žensko; prijel jo je za roko in jo vlekel iz sobe. Ženska je dovolila, toda le čez prag srednje sobe; v sosednji sobi se je spustila na tla in je brez besede tolkla z glavo ob pod. Stari zdravnik je pokimal sinu.

"Ostani tam notri," je rekel. "In nihče naj ne vstopi."

"Čez deset minut bo konec," je hitel mladi.

"Da."

Stari zdravnik je zaprl za seboj vrata in je nekaj trenutkov opazoval na tleh obupajočo žensko. Nato je stopil k njej, jo prijel za roko, jo stresel in jo prisilil, da se je dvignila s tla.

"Glejte sem!" je zakričal.

Ženska je zrla vanj, ne da bi ga razumela in očmi so se ji stemnile. Zdravnik je zavpil nanjo:

"Ne obupaš!"

Stresel jo je. Zbral je vso svojo moč in jo je stresel. Ženska se je osvestila in z očmi ji je izginila tenčica obupa.

Zdravnik se je sedaj dobrotljivo in nežno nagnil k njej.

"Kaj želite povedati?" jo je vprašal tiho in rahlo.

Ženska je jokaje stokala. Pričela je govoriti, toda kmalu se je v obupa in sramovanju umaknila in prekinila govor. Zdravnik ji je dajal pogum kot otroku. Ženska je s tesnobnim glasom, sramovaje se, trepetaje, to še vedno šepetaje zajokala:

"Nisva bila poročena."

Zdravnik je dvignil glavo, stisnil usta in odkimal z glavo. Sedaj je razumel vse. Izpuštil je žensko; ta je padla na tla in odsekano, tiho jokala v tla.

DVOJČICI SREDI ŠIROKEGA MORJA

Ko je angleški tovorni parnik "Silver Beth" te dni pristal na vožnji iz San Francisco v Manili na Filipinih, so pozvali na ladjo, še preden so bile izvršene carinske formalnosti, zdravnike za ženske bolezni. Med vožnjo na odprtem morju so namreč popadle neko mater porodne bolečine. Povila je dve hčerki.

Porod sam se je izvršil v dokaj nenavadnih okoliščinah. Neko noč ob 12. uri je moška pest potrkala na vrata kapitanske kabine. Eden izmed šestih potnikov, ki so se vozili na ladji, je prinesel sporočilo, da pričakuje njegova žena poroda. Na ladji ni bilo zdravnika. Najbližja ladja je bila oddaljena 700 milj in je niso mogli doseči niti z radijskim aparatom. Radiotelegrafist je brzojavil na vse strani in končno so izvedeli, da se nahaja zdravnik na otočju Guam, oporišču transpacijskega letalskega prometa. Morzejevi telegrafski znaki so splavali v eter, valovi so jih nesli naprej, in kmalu je prejel kapitan ladje od zdravnika navodila, kako je treba pomagati porodnici. Kapitan in prvi natak na ladji sta se ravna strogo po zdravnikovih predpisih in sta pomagala na svet dvema dedicam. Krstili so ju na čast ladji "Silver Beth Klasson." Družba, ki je lastnica ladje, je izročila na Manili materi in očetu v spomin na rojstvo dvojčice dve srebrni kupici. Zdravnik z Manile pa je čestital kapitanu na ladji, da se je izkazal tudi kot pomočnik pri porodu.

32

Vendar poleg vse dražesti razodeva to okretje dekleško telo tudi zdravo moč. Ostro in varno ji oprezujejo oči za žogo. Izvežbana roka jo udarja, udarja, četudi na videz lagodno, vendar tako izdatno, da odskakuje žoga urenejše nazaj, ko prihaja sem. Forbeckove izgube so rastle in rastle, dočim je vsak njegov zgrešeni udarec stopnjeval Kitino razigranost. Kakor iz nekega ugodja je v igri manj izsolanega partnerja neusmiljeno dražila in mu nagajala. Moral je skakati, da mu je pohajala sapa. Šele ko je prišel sluga s pisom za Kiti, sta prenehala igrati.

"Zame?" se je začudila in si popravila razmršene kodre z vročega čela. "Ali piše danes ves svet samo nam? Najprej Tasu in zdaj meni?"

"Pismo je prinesel stari Moser."

"Od očeta?" Lopka je sfrčala v travo in Kiti je stekla proti slugi. Dočim je odpisala pismo, je stopil Fric k gospodični Kleesberg. Moser da je prišel z naročili od gospoda grofa in bi rad govoril z njo. Teta Guindi je pohitela v hišo — naročilo grofa Egerja ji je poglodal vedno vrtoglavl strah in poplah v kosti.

Kiti je list v okorni pisavi težke roke hitro prebrala — kar je grof Ege vedel po dolgi ločitvi svoji hčeri povedati, se je dalo opraviti v nekaj vrsticah. Morala se je obrniti stran, da bi prikrla Forbecku svoje razočaranje. A že je opazil, da se je bolešno zganila, in je prišel počasi h klopi.

Pismo je zmečkala in ga stlačila v žep. Potem se je ozrla proti Forbecku in takoj razumela skrbeče vprašanje v njegovih očeh. "Ah,

nič posebnega," je skomizgnila z rameni. "Samo na očeta sem se tako veselila. A še vedno nima časa zame." Z vzdihom se je spustila na klop ter se s konci čevljev zagrebla v beli pesek.

Forbeck se je spet spomnil na vse, kar je bil čul in občutil v grofovi izbi z rogovjem in spet ga je tesnobno zamrazilo. Hotel je govoriti, a ni spravil z ustnic nobene besede. Med ejunim molkom je v gorah mrmrajoče zabobnelo, ko slaboten grom daleč neke — nejasen odmev, grof Ege je streljal gamze.

Kiti je dvignila rosne oči in se zagledala tja gor v sinjino. "Strelja! Morda ga ima zdaj!" Skočila je kvišku in si pritisnila roke na senci, kakor bi hotela s silo udušiti svoj nemir. Celc zasmejati se je poskusila. "Pojdiva, gospod Forbeck, kaj bi si kvarila najino igro!" Obrnila se je proti tenišču; ko je smuknila mimo Forbecka, se je njena vihrajoča šerpa ujela s žipko za gumb njegovega rokava. Resnilo je. "O Bog!"

Forbeck je hotel jetnico oprostiti, toda roka mu je drhtela in namesto da bi petljo razrešil, jo je zmešal še bolj. Nekaj časa ga je Kiti smehljaje se gledala, potem je odrinila njegovo roko. "Spretni ste pa tako, da je kar galjivo! Dovolite, da opravi jaz. Saj ne morete z eno samo prosto roko. A prosim, mirno!" Začela je s svojimi drobnimi, rožnatimi prstki prebirati niti, a ni se ji obneslo. Da bi bolje videla, je sklonila obraz, in Forbeck je začutil njeno toplo sapo na svoji roki. "A to je vendar —" Zdjaj je postala nestrpna. "Ali naj pomeni, da se vas ne bom več oprostila?"

DALJE PRIDE

Lucky za Vas

—Je Lahka Kaja!



... za vaše mirno razpoloženje!

Vi, ki ljubite brezmejno udobnost ležanja v postelji z jako dobro povestjo in preneto dobro kajo ... se sprijaznite nočoj z Lahko Kajo ... lahko kajo bogatega, zrelega dela tobaka ... Lucky Strike! Okusili boste izborni okus dražjega tobaka ... vsi ti fini srednji listi, Smetana Pridelka. Spoznali boste veselje kajenja z dobrodošlo zaščito grla, ki jo nudi Lucky's privatni proces ... "It's Toasted." Lahka kaja za vaše mirno razpoloženje! Lahka kaja za vaše grlo!

★★ ZADNJA NOVICA! ★★
Nad 1.300.000 nagrad podeljenih v "Sweepstakes"

Premislite! Nad 1.300.000 nagrad je bilo že podeljenih v tej veliki narodni cigaretni igri, vseh Lucky Strike "Sweepstakes". Ali ste se že pridružili? Ali ste dobili svojo Luckies — ploščnato pločevinasto škatljo s 50 izbornimi Lucky Strikes?

Codba je v zraku. Naravnajte na "Your Hit Parade" ob srednjih in sobotnih večer. Poslušajte, sodite in izdajte melodije — potem poskusite svoje Lucky Strike "Sweepstakes".

In če se ne kadite Luckies, kupite danes zavojček in jih tudi poskusite. Mogoče ste nekaj pogrešali. Čimili boste prednosti Luckies — Lahke Kaje bogatega, zrelega dela tobaka.

KAKO UDOBEN OBČUTEKI Lahka Kaja!

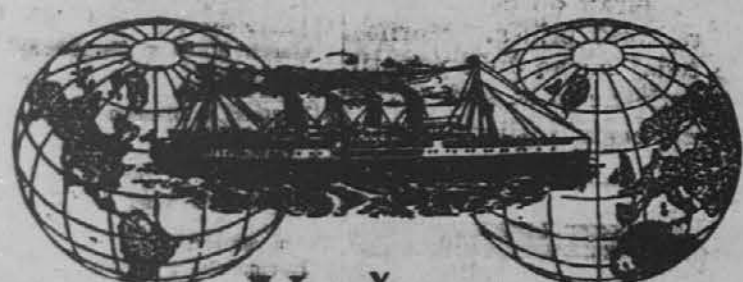
Prežanite brige in skrbi ... ter odprite svež zavojček Luckies! Ne čutite se težkega, če kadite pozno v noč. Lahka Kaja pusti čist okus, in Luckies so Lahka Kaja.



Luckies — lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA — "IT'S TOASTED"

Copyright 1936, The American Tobacco Company



Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tam, je potrebno, da je posten v vseh stvareh. Vred naše dolgotrajne skušnje vam zmoremo dati najboljša poiznanila in tudi vse potrebno prestrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vato se zapne obrnite na nas za vas poiznanila.

MI predstavimo vas, hoditi prošnje za povrains dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povrains dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje Vam, da boste postali in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

43 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

In tako je prišlo samo, da je Gonda pogosto zelo daleč jahala. Helga ji je hotela kot spremljevalca vsiliti hlapec, toda Gonda ga je odločno odklonila. In njen oče mirno reče Helgi:

"Brez skrbi moraš Gondo samo pustiti jahati; navajena je sama na sebe priti. In nevarnosti, ki so jo na Sumatri srečevale pri vsakem koraku, tukaj ni."

Helga skomigne z rameni in odgovori:

"Ti imaš o tem odločiti, papa; meni pa se zdi nekoliko nespodobno, ako Gonda jaha brez vsakega spremljevalca."

"Bodi brez skrbi; za Gondo ni nič nespodobnega, ako jaha sama. Prav pogosto bo v moji družbi, če pa kdaj to ne bo mogoče, bo smela tudi sama jahati. Za to prevzamem sam odgovornost."

Tako je bila zadeva v veliko Helgino nezadovoljnost rešena in za njo tudi ni bilo posebno važno, ker ni mislila, da bi mogla Gonda pri jahanju priti v stik z Leydenom.

In tako je Gonda vsako jutro, ako ne v družbi svojega očeta, sama jahala na polje.

Ob takih dnevih je morala Gonda zopet misliti na svojega prijatelja Grega. V tem času, ko se je morala privaditi na gradu Santon in je morala prestopiti marsikateri boj, je bila njena pozornost oči njega odvrnjena.

Od njega je prejela samo še dva pisma, ki sta morala napraviti dolgo pot, rredno sta prišla v njene roke. V prvem pismu, ki ga je prejela, je samo med vrstami mogla brati, kako se je morala truditi, da ni dal duška svoji veliki žalosti. Drugo pismo, ki ga je prejela šele pred nekaj dnevi, pa se je glasilo:

"Moja ljuba. Ljuba Gonda!

Sedaj sem vendar enkrat prejel Vaše drage slike. Tako so podobne in govoreče, da si moram domišljati, da sta pri meni. Kako sem jih bil vesel, Vama ne morem povedati, drugače me bosta imela še za slabiča. Medtem ko pišem to pismo, stojte Vajine slike pred menoj in vedno pogledujem v Vajine ljube, zaupljive obraze. In zdi se mi, kot bi pri Vama sedel na Dahomyju, kot prej tako pogosto in govorim z Vama ter Vama pripovedujem, kako mi je pri sreči.

Sedaj, upam, da bom zopet kaj večkrat prejel od Tebe kako pismo, ker si prav gotovo, ko prejmeš to pismo, že katero odposlala. Sedaj sta na cilju in bom sedaj slišal, kaj sta našla v domovini. Najbrže si medtem doživela mnogo novega in lepega. In vse mi boš povedala. Nato se veselim.

Od tu ti ne morem mnogo novega poročati. Žalibog, da se še vedno ne počutim posebno dobro. Če pa ne morem na plantaže, imam drugo delo. Sedaj skušam urediti četove knjige. V njih izgleda precej pisano in skoraj sem ga moral prisiliti, da mi jih je dal v roke. Sedaj sem saj nekoliko poučen v njegovih denarnih zadevah. Toda so tako slabe, da sem se enkrat djunail in sem z njim odločno govoril. Ako denarja mojega starega očeta že noče vrniti, daj naj ga saj porabi, da z njim izboljša slabe gospodarske razmere. Zapretel sem mu, da bom pisal svojemu staremu očetu in mu bom pripovedal še dalje pošiljati denar, ako ne bo denarja takoj vrnil v gospodarstvo.

Mislil, da se je oče pred menoj nekoliko sramoval, toda tega mu nisem mogel prihraniti. Tako, kot do sedaj, ne more več iti. Drugače bo Ramova še bolj razpadla. Mogoče se mi bo posrečilo knjige popolnoma spraviti v red. Ker se telesno preveč napenjam, ako grem na plantaže, čutim svoj zadovoljstvo, da sem doma nekoliko koristen. Samo ko bi bil bolj zdrav in močan, bi pri celim podjetju že napravil red, toda moje slabotno telo me pri tem ovira.

Včeraj, na nedeljo, sem zopet jahal na Dahomy. Včasih moram tam kaj pogledati in na Vaju misliti. Sicer se ni nič izpremenilo, toda kako je vse drugače, odkar Vaju ni več. V Vajinem bungalovu stanuje ravnatelj plantaže, ki ga je novi lastnik namestil. Zdi se mi trd, zelo odločen mož in ne vleče me preveč, da bi se z njim seznanil. Z njim se nisimo prišli v dotiko, navzlic temu da tudi moji domači pogrešajo Vajine družbe.

Oče in mati sta zdrava, tudi Kurt, toda vedno stara posem. Tako zelo hrepenim po čistem zraku, kakoršnega sem mogel najti samo pri Vama. Toda ne govorimo o tem. Hvala Vama, da sta mi dala toliko lepega in dobrega; nikdar Vaju ne bom pozabil. Da imam Vajine slike, je lepo, ker se mi zdi, da nisem tako sam.

Čutim, da misliš na mene, Vajina ljubezen je pri meni. S to zavestjo vedno zaspi.

Za danes skončam, kaj naj Vama še povem? Prosim, pozdravi svojega drugega, valespoštovanega očeta prav iskreno in priarčno. Želim ti vso ljubezen, vse lepo in vse dobro. Zdravstvuj, moja ljuba Gonda!

Tvoj vedno zvestni prijatelj

Grega."

Gonda je nad tem pismom pristrčno jokala. Marsikatera beseda je zvenela tako težko in žalostno, kot večno slovo. Ni se mogla takoj odločiti, da bi mu odpisala; moralo je še poteči nekaj dni, da se je pomirila. Saj je čutila iz vsake besede, kako je hrepenel po njej.

Nato izroči pismo svojemu očetu čez mizo.

"Od Grega, oče. Hrepeni za nama," je rekla jokaje.

Helga, ki je z čtetom in sestro sedela pri zajtrku, kjer je bila razdeljena pošta, je poslušala in radovedno pogledala Gondo. V njenih očeh je bilo nemirno premišljevanje. Toda ni vprašala, kaj ji je bilo na spcu, je pa prihodnje dni Gondo vedno zvedavo pogledovala.

Danes je hotela Gonda Gregi odgovoriti. Jahala je daleč po gozdu in ko se vrne domov, se preobleče in sede k pisalni mizi. Piše mu ljubeznivo, pristrčno pismo, ga tolaži in ga skuša razvedriti. Ko ravno pismo skonča, nenadoma stopi v sobo Helga.

"Ali motim, Gonda?"

(Dalje prihodnjik.)

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporniška organizacija v Ameriki. Računa nizke ascesente in plačuje liberalne podpore za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

DVA ZDRAVNIKA

Nadaljevanje s 3. strani.

Šel je v sosednjo sobo. Mladi zdravnik se je obrnil k njemu. Stari zdravnik je stopil k temnicam in jih spustil čez okna. Hladna soba se je stemnila. Mladi zdravnik ga je ponesrečeno in nejevoljno pogledal in je hotel spregovoriti. Stari ga je prehitel.

"Tako bo tukaj notar," je dejal. "Poročil ju bo."

Mladi zdravnik je strmel vanj. Stari zdravnik je pokazal na umirajočega.

"On mi je nedavno sporočil," je rekel tiho "svojo odločitev, da hoče mater svojih otrok na smrtni postelji vzeti zakonito za svojo ženo."

Mladi zdravnik je hotel nevoljno odgovoriti a je samo skomizgnil z rameni.

"Ne bo živel niti dve minuti več," je dejal, kazaje na umirajočega. "Ne bo živel dotlej. Če bi ne bilo mračno, bi lahko videla, kako..."

Stari zdravnik je odločno zamahnil.

"Dotlej bo živel," je dejal trdo.

"No, pa izvolite," je odvrnil mladi zdravnik.

Prepuštil mu je prostor in je posmehljivo pričakoval, kaj bo stari storil. Stari se je ustavil ob postelji, in se ni lotil ničesar. Negibno je gledal nestalne, temne obrise umirajočega. Ni se premaknil.

Mladi ga je hotel nagovoriti, a je nekaj zapazil. Nagnil se je nad posteljo in je tiho zasepetal:

"Konec."

Stari zdravnik je stresel z glavo.

"Umrli je," je nestrpno ponovil mladi.

"Ne," je odvrnil stari.

"Umrli je," je nestrpno ponovil mladi.

Hotel je iti proti oknu, toda nemirna, trda in odločna beseda starega ga je ustavila.

"Ni umrl," je dejal tiho, mrzlo tekoče. "In midva bova pričala pri poroki."

Mladi se je hotel razburjeno vpirati, toda stari zdravnik ga je močneje prijel. Stisnil ga je in posadil na stol.

"Midva bova pričala," je zlogoval trdo.

Mladi se je hotel razburjeno vpirati, toda stari mu je izpod stisnjenih belih obrvi z neizprosno, zapovedujočim in hladno se iskričim pogledom zrl v oči. Mladi ga je gledal kakor volk in je hotel bojevito odgovoriti; pol minute je trajala tiha borba, velika borba, nakar se je mladi vdal.

"Jez ne..."

Dalje ni mogel govoriti. To so bile prve besede v molčeči borbi in tudi zadnja je bila. Umolknil je in priprl oči.

Stari zdravnik ga je izpuštil. Mladi zdravnik se je omočeno spustil na stol; tudi stari je sedel. Drsanje stolov je bil zadnji glas, nato je zavladala tišina. Hladna in tiha je bila soba. V temi sta molče in mirno oba zdravnika ob mrliču.

Pričakovanje je postalo že nestrpno. Mlademu se je dozdevalo, da že ure dolgo sedita v temi in tišini. Končno je nastal zunanji hrup. Stari je

vstal in odprl vrata sosednje sobe. Prišel je notar.

Stari mu je šel nasproti. "Prijatelj Pavel," je govoril glasno, "mi je izrazil željo, da hoče vzeti za ženo mater svojih otrok. Ker postane njegovo sedanje stanje lahko resno, te prosim, da naglo opraviš poročni obred."

Ženska je prestrašeno in z močnim zdihljajem dvignila glavo. Stari zdravnik je šel k njej, jo prijel za roko in jo dvignil. Ženska se mu je tresoč se in mrtvo prepustila.

Stari zdravnik jo je peljal v temno sobo. Ženska je kakor oslepljena in trepetaje obstala in sključeno omahnila proti postelji. Notar je prišel za njima v sobo in je previdno tipal naprej proti mizi. Stari zdravnik ga je prijel za roko, ga odvedel k mizi in ga posadil na stol.

"Temnice," je šepetal notar.

Stari zdravnik je šel k oknu in prijel temnice. Droban pramen luči je padel v sobo, lahko obsvetil mizo, toda postelja je ostala v polmraku. Zdravnik se je vrnil k notarju in opazil, kako je tudi notar prebledel v nenadni osuplosti, v neprijetnem razburjenju. Nagnil se je k njemu.

Notar je tesnobno, grozotno pogledal proti postelji; zdravnik mu je položil roko na rame; notar ga je plašno pogledal in ga s sklepajočimi zobmi šepetaje vprašal:

"Si trdno prepričan..."

Zdravnik ni pričakoval nadaljevanja. Prekinil ga je.

"Prepričan sem," je odvrnil trdo.

Z iskričim se, zapovedujočim in s prosečim pogledom se je potopil v notarjeve oči. Notar je pripognil glavo in je pričel hitro govoriti:

"Ali lahko izjavita zaročenca, da ni med njima nikakih zakonskih zadržkov?"

Ženska je obupno zrla vanj. Zdravnik je stopil k njej in jo je stresel.

"Odgovorite!" je dejal. "Recite: da!"

"Da," je nerazumljivo zamrmrala ženska.

"Tedad," je zadržal notar, "glede na izjemne razmere..."

Drdral je Navajal je zakonske člene s pripognjeno glavo in s pogledom, zapicnim v mizo. Stari zdravnik je stopil k postelji. Notar je drdaje vprašal:

"Ali izjavljate, Pavel Funtak, da navzočno..."

Vprašanje se je glasilo, ali izjavi Pavel Funtak, da hoče navzoč Barbaro Rozvany vzeti za ženo. Iznad postelje se je slišal tih, šepetan, komaj slišen da. Notar se je naglo, v grozi obrnil k ženski.

"Ali izjavite..."

Ženska je nejasno, zmedeno povedala svoj "da." Notar je še nekaj drdral, nato je vstal. Stari zdravnik je stopil k njemu:

"Hvala," je dejal. "Pojdite sedaj vsi ven. Midva bova poskusila še vse..."

Notar je pobegnil. Ženska se je brez diha izmuznila. V sobi sta ostala spet samo oba zdravnika. Stari zdravnik je sedel. Mladi ni mogel sedeti, tresoč se in živčno je stopil v nastal zunanji hrup. Stari je

JUGOSLAVIJA

preko JUŽNE PROGE

"Solčna pot Atlantika"

NAJBOLJ DIREKTNA PROGA

VULCANIA SATURNIA

26. SEPTEMBRA—15. OKTOBRA—31. OKTOBRA—21. NOVEMBRA

SLIKOVITA PROGA PREKO GENOVE

15 UR ŽELEZNIŠKE VOŽNJE DO VAŠE DOMOVINE

REX (Najhitrejša ladja na južni prog) C. SAVOIA (Edino gyro-stabilizirana ladja sveta)

19. SEPT. — 3. OKT. — 10. OKT. — 24. OKT. — 7. NOV.

Na vseh parnikih uživajte najboljšo hrano, ududno postrežbo in luksurjorno udobnost, radi katere je Italian Line postala glasovita.

Za informacije in rezervacije, obrnite se na kateregakoli pooblaščenega agenta ali na 624 Fifth Ave., New York City



ITALIAN LINE

Soba je bila tiha in mračna. Minute so spet minevale, kot bi bile ure. Mladi ni vzdrljal. "Ne vzdrljam," je dejal. "Grem."

Stari mu je pokimal. Mladi se je ukradel iz sobe. Stari je sedel na svojem prostoru in je v hladnem, tišem polmraku negibno gledal mrliča. Pol ure je sedel nasproti mrliču; vsaj toliko časa je minilo; čez pol ure je vstal. Šel je v drugo sobo.

"Umrli je," je rekel tiho.

Iz ženskih uših je bruhnil sproščen, glasen jok; stari zdravnik ji je rekel nekaj besed, pobožal jo je, nato se je napotil ven. Počasi je šel na dvorišče; dvorišče in vrt sta se kopala v spletem septemberskem sončnem siju. Ura je bila tri popoldne.

Iz Jugoslavije.

VSO DRUŽINO JE HOTEL POSTRELITI

V Vrapču pri Zagrebu je 25 letni zidarski pomočnik Adam Barbarič v noči od torka na sredo s puško streljal na svojega tasta in taščo ter na svojo ženo Evo, ki je spala pri starših. Vse tri je močno ranil, potem se je podal na pokopališče in se ustrelil. Zapusnil je poslovnico pismo, v katerem pravi: "Vesel sem šel k poroki, prav tako vesel grem v smrt." Mrtev je obležal na grobu svoje stare matere.

VDOVO JE PRIKLEPAL V GOZDU IN JO USTRELIL

Pred tremi leti je v vasi Kijevu blizu Kragujevcu odvzela 27-letna Leposava Nedeljčkovića. Skrbeti je morala za tri otročiče in se je malo brigala za vsiljive snubce. Najbolj se ji je ponujal daljni sorodnik Živadin Kostić, ki je na glasu hudega ženskarja. Leposava je vedela, da je Živadin zapustila lastna žena zaradi razuzdanosti in da se ga izogiba na sleherni poti. Toda Živadin je zdaj postal tem vztrajnejši v

ljubezni do lepe sorodnice vdove. Ker se mu ni vdala, je začel groziti, da jo bo ugrabil. Nedavno jo je res spravil k sebi, potem pa jo je skril na samotnem kraju v gozdu, kamor ji je prinašal hrano. Ko se je odpravil od nje, jo je priklenil k drevesu za roke in noge, da mu ne bi pobegnila. Po nekaj dneh trpljenja je vdovi uspelo, da se je osvobodila verige in trpljenja in se izmučena vrnila na svoj dom. To je Živadin strahovito razkačilo. Pošiljal ji je pošte, da se ji bo maščeval. Leposava je njegove pretnje vzela na znanje in je divjaka prijavila državnemu tožilecu v Kragujevcu. Sama se ni upala iz hiše. Preteklo sredo popoldne pa je le morala na pot, imela je opravka v Kragujevcu. Na vozu se je vračala domov, ko se je na nekem ovinku pojavil Živadin s puško v roki. Pomeril je in ustrelil. Koni so se pogнали v beg, z voza je padla mrtva Leposava in obležala v jarku ob cesti. Strel ji je raztrgal pljuča. Morilec se je tedaj mirne duše napotil v Kragujevac in se sam prijavil državnemu tožilecu.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Slovensko Delavsko Podporno Društvo, ink.

(Slovenian Workmen's Benevolent Society, Inc.)

NEW YORK, N. Y.

ODBOR

Predsednik: FRANK KOŠAK 60-25 Catalpa Ave., B'klyn, N. Y.

Tajnik: JOHN YURKAS, Jr. 405 Himrod St., B'klyn, N. Y.

Zapisnikar: FRANK PADAR, 96 Evergreen Ave., B'klyn, N. Y.

Nadzorniki: I. JOHN HABLAN 1287 Greene Ave., B'klyn, N. Y.

II. VICTOR KOBLICA 61-45 Linden St., B'klyn, N. Y.

III. JOHN KRIZEL 1822 Linden St., Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVO OBSTOJI ŠE LE 17 LET IN IMA V BLAGAJNI OKROG DESET TISOČ DOLARJEV

Društveno seje se vrše vsako drugo soboto v mesecu v društvenih prostorih v American-Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. — Rojaki in rojakinje v New Yorku in okolici zavarujte se za slučaj bolezni ali nesreče. Iz okolice od 25 do 50 milj se sprejme člana, če je v okrožju 5 milj že 5 članov. Za natančna pojasnila se obrnite na katerega zgoraj omenjenih odbornikov.



SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so dobele tiskani, so vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

12. septembra: Ile de France v Havre Berengaria v Cherbourg Europa v Bremen

16. septembra: Normandie v Havre

17. septembra: Aquitania v Cherbourg

19. septembra: Conte di Savoia v Genoa

22. septembra: Bremen v Bremen

23. septembra: Lafayette v Havre Washington v Havre Queen Mary v Cherbourg

26. septembra: Paris v Havre Vulcania v Trst

29. septembra: Europa v Bremen

30. septembra: Normandie v Havre

1. oktobra: Berengaria v Cherbourg

3. oktobra: Rex v Genoa

7. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Manhattan v Havre

9. oktobra: Bremen v Bremen

10. oktobra: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

14. oktobra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

15. oktobra: Saturnia v Trst

16. oktobra: Europa v Bremen

20. oktobra: Roma v Genoa

21. oktobra: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre

24. oktobra: Rex v Genoa Lafayette v Havre Bremen v Bremen

28. oktobra: Aquitania v Cherbourg

29. oktobra: Ile de France v Havre

31. oktobra: Vulcania v Trst

4. novembra: Queen Mary v Cherbourg

6. novembra: Europa v Bremen

7. novembra: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

11. novembra: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre

14. novembra: Rex v Genoa

18. novembra: Queen Mary v Cherbourg

20. novembra: Bremen v Bremen

21. novembra: Lafayette v Havre Saturnia v Trst

23. novembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg

28. novembra: Conte di Savoia v Genoa

2. decembra: Queen Mary v Cherbourg

3. decembra: Champlain v Havre

4. decembra: Europa v Bremen

5. decembra: Vulcania v Trst

9. decembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

12. decembra: Rex v Genoa

15. decembra: Bremen v Bremen

16. decembra: Queen Mary v Cherbourg

26. decembra: Normandie v Havre

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih po-vesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.